

2006-2007.

Raadsvoorstel.

Ons kenmerk: OS 07.1374313.

Onderwerp: Redding Simplon.

Groningen, 14 februari 2007.

Aan de raad,

Inleiding.

Het bestuur van stichting Simplon heeft begin november 2006 bij ons een verzoek ingediend om een bijdrage als oplossing voor de financiële problemen bij de stichting. In december 2006 en in januari 2007 hebben wij uw raad hierover vertrouwelijk geïnformeerd. Wij hebben diverse malen op bestuurlijk niveau overleg gevoerd met het bestuur van de stichting. In deze gesprekken is gesproken over de maatregelen die nodig zijn om aan de zorgelijke financiële situatie een einde te maken. Om tot een afgewogen oordeel over de omvang en oorzaken van de financiële problemen te komen, hadden wij diverse gegevens van Simplon nodig. Het bestuur kon pas na enige tijd en aandringen van onze kant de gevraagde stukken leveren. De conclusie van het bestuur is, dat zonder een financiële bijdrage van de gemeente, de stichting niet aan haar verplichtingen kan voldoen. Dit zal op korte termijn tot het faillissement van Simplon leiden. Wij vinden dit een onwenselijke situatie.

Stichting Simplon.

Op 25 mei 2005 heeft uw raad goedkeuring gehecht aan de nieuwe koers van Simplon. De nieuwe koers betekende de omvorming van een welzijnsbenadering naar een eenduidige strategie van Simplon als cultuurpodium. Belangrijkste reden daarvoor was dat Simplon in de loop der jaren met diffuse doelstellingen en dito beoordelingscriteria werd geconfronteerd. Met het beleidsplan 2005-2008 heeft Simplon invulling voor die nieuwe koers geformuleerd. Uw raad heeft met die koers ingestemd. De hoofdpunten om dit te doen waren de volgende:

- Simplon wordt een poppodium dat het totale popaanbod van Groningen completeert. Simplon dient daarvoor een eigen "kleur" in de programmering te ontwikkelen om zo een aanvulling op het bestaande cultuuraanbod in de stad op het gebied van de populaire cultuur te zijn.
- Simplon biedt lokale bands de gelegenheid op te treden. Voor de ontwikkeling van de popmuziek is een sterk live-circuit immers van groot belang: de pop ontwikkelt zich niet als er niet gespeeld kan worden. Schepping en uitvoering liggen in de live-muziek dicht bij elkaar. Bovendien komen in het live-circuit nieuwe verbindingen tot stand tussen musici en deejay-producers, veejays, beeldend kunstenaars,

theatermakers en kunstenaars in de nieuwe media. Poppodia hebben daarom een niet te onderschatten rol bij de werving van nieuw publiek zoals bijvoorbeeld jongeren.

- Simplon moet het podium worden waar jongeren hun eigen cultuur kunnen ontwikkelen, gevrijwaard van de invloed van het commerciële circuit. Het beleidsplan zegt daar het volgende over: *Simplon zal uitgroeien tot het podium waar al deze culturen samenkomen. Belangrijk punt daarin is dat de meeste jongeren hun popcultuur nu bijna alleen (kunnen) baseren op de commercie die overal zegeviert. Op je school, telefoon, tv, radio en in de hippe magazines. Dit heeft tot gevolg dat de jongeren in deze tijd alleen maar kunnen meelopen in de mainstream die wordt opgelegd door deze commercie. Zij bepaalt wat goed is en wat niet. Simplon, maar ook de hele gemeenschap heeft een taak om jongeren juist te verbreden in hun culturele beleving. Dat ze eigen keuzes hierin kunnen maken en dat zij er zelf deelnemer aan kunnen zijn, op welk niveau dan ook. (...) Simplon biedt jongeren de ruimte om hun ideeën over popcultuur kwijt te raken, dan wel in de functie van programmering (consumptief), dan wel als producent (participerend, Simplon als productiehuis).* (pagina 6 van het beleidsplan.)
Juist het bieden van ruimte aan een "eigen" ontwikkeling aan alle groepen inwoners van onze stad is de reden waarom wij in het cultuurbeleid zo sterk hechten aan verscheidenheid in het aanbod, zowel in producerende als programmerende zin.

Simplon onderscheidt zich als poppodium niet alleen doordat het een eigen "kleur" heeft in de programmering (urban/hiphop, dance en metal/punk/hardcore). Ook het participerende deel van het programma is onderscheidend. Simplon biedt de faciliteiten voor jongeren om hun eigen cultuur te ontwikkelen. Productionele knowhow en ondersteuning op het gebied van marketing zijn aanwezig. De aanwezigheid van enkele jonge bedrijven op het gebied van vormgeving en productietechniek versterken deze mogelijkheden.

Om dit mogelijk te maken diende Simplon het stuur veel nadrukkelijker in eigen handen te nemen door een eigen artistieke visie op produceren en een eigen programmering te ontwikkelen. De inzet van vrijwilligers komt sterk terug binnen het nieuwe Simplon. De groep vrijwilligers wordt veel nadrukkelijker betrokken bij de programmering en de marketing dan in het verleden het geval was. Zij dragen bij aan de nieuwe identiteit en de publiciteit en brengen een nieuwe bezieling met zich mee. Op deze wijze kan het nieuwe Simplon de doelgroep jongeren tot 25 jaar volop bereiken. Dit is een belangrijk verschil met de koers in het verleden.

Om jong talent uit de stad en provincie Groningen te kunnen ondersteunen werd in het beleidsplan aangegeven dat Simplon met diverse organisaties gaat samenwerken. Simplon heeft zich ontpopt als de spin in het web als het gaat om nieuw jong talent. Deze functie is één van de sterke punten die Simplon de laatste jaren heeft uitgevoerd en ontwikkeld. Het nieuwe bestuur wil dit voortzetten.

Hoe functioneert Simplon nu?

Het is belangrijk te constateren dat de nieuwe koers voor Simplon een enorme cultuuromslag betekende. Dat werd in het beleidsplan al onderkend (zie pagina 11 van het beleidsplan). Deze cultuuromslag heeft de gemoederen in de afgelopen periode

danig beroerd. Ook het feit dat Simplon een eigen lijn in de programmering zou gaan uitzetten in plaats afhankelijk te zijn van derde partijen heeft veel stof doen opwaaien in en om de organisatie. Turbulentie die zelfs tot discussies in de raadscommissie heeft geleid. Dit heeft alle aandacht van het bestuur opgeslokt. Het nieuwe Simplon is begonnen met een valse start, pas in de laatste vier maanden van 2006 en in het voorgenomen activiteitenplan voor 2007 wordt het nieuwe Simplon zichtbaar.

Inhoudelijk ligt Simplon op koers. De opdracht om Simplon om te bouwen tot een muziekpodium voor een jonge doelgroep is gerealiseerd. Simplon heeft succes met de programmering die een jong publiek aanspreekt (Perron Simplon, hiphop, urban en dance). Naast het *consumerende* deel van popcultuur, heeft Simplon ook een *participerend* deel met onder meer de popschool (samenwerkingsverband met de Stedelijke Muziekschool). Jaarlijks trekt Simplon ongeveer 30.000 bezoekers. Kortom, de programmering van Simplon krijgt steeds meer lijn en eigen smoel. In de loop van het vorige seizoen zijn twee programmeurs aangesteld die al in Simplon werkzaam waren. Met hulp van twee andere professionals met een verleden in Simplon zetten zij nieuwe lijnen uit. De avond met lokale bands bleef, maar kreeg een nieuwe naam – Perron Simplon – en werd opgesplitst in muziekgenres. Aangevuld met een nieuwe huisstijl in- en stroomlijning van de publiciteit, bleek dit een succesvolle formule. De diversiteit van de danceprogrammering van de vertrokken Zap-club werd gewaarborgd met een aantal nieuwe thema-avonden. Ook wist de nieuwe danceprogrammeur al snel een aantal klinkende namen naar Groningen te halen, zodat ook de bezoekersaantallen onverminderd hoog zijn gebleven. Urban heeft een plek gekregen, zowel in de lokale popavonden als de algemene programmering. En na een paar gemiste kansen in de overgangperiode, blijkt ook de nieuwe pop/rock-programmering, met veel bekende Nederlandse acts, aan te slaan. Niet langer zijn alleen danceavonden met bekende dj's met enige regelmaat uitverkocht, ook de nationale bands trekken weer volle zalen. En omdat dat bands zijn die niet in Vera of De Oosterpoort staan, is het duidelijk dat Simplon zijn plek als poppodium gevonden heeft en weer een onmisbare factor in de Groningse popsector is. Ondanks de breuk met de Zap-club en Grover Pop is Simplon tot nu toe erin geslaagd een goed podium met een artistiek-verantwoordelijke programmering neer te zetten en veel bezoekers te trekken. Hiermee komt Simplon volledig tegemoet aan het raadsbesluit van 25 mei 2005.

In het kort betekent dit dat het bestuur van Simplon in een jaar tijd, met een slechte aanloopperiode inhoudelijk een bewonderenswaardige prestatie heeft geleverd.

Belang van Simplon voor de stad.

De activiteiten die Simplon uitvoert achten wij van waarde voor de stad. De doelgroep (jongeren), wordt via het programma van Simplon goed bereikt. Simplon is daadwerkelijk een plek geworden waar zij zelf invulling aan de jongerencultuur kunnen geven, zowel door zelf bij te dragen aan de programmering als aan het participerende deel. Wij zien geen mogelijkheden deze activiteiten bij (een) andere instelling(en) onder te brengen. Deze instellingen (De Oosterpoort en Vera) richten zich op een andere doelgroep en beschikken over een ander programmeringsnetwerk. Ook zou het overnemen van de taken van Simplon een onhelder beeld van de instellingen opleveren voor het publiek hetgeen tot gevolg zal hebben dat de marktpositie van deze

instellingen wordt geschaad. Bekeken vanuit het perspectief van de bezoekers is Simplon het podium met de laagste drempel, zowel emotioneel als materieel. In Vera en De Oosterpoort heerst een meer "volwassen" popcultuur en Simplon biedt een groot deel van de activiteiten gratis aan en daardoor is de drempel voor jongeren lager. Daarmee is er in Groningen een goed alternatief ontstaan voor het commerciële circuit in de populaire cultuur en zijn jongeren niet alleen meer van de "mainstream" afhankelijk. Wel vinden wij dat Simplon aan publieksonderzoek zou moeten doen om de behoeften van met name kansarmere jongeren scherper in kaart te brengen.

Tot slot is een belangrijke overweging dat Simplon één van de dragers vormt van het culturele karakter van het Ebbingekwartier naast de Machinefabriek, Platformtheater en COB10. Simplon verhuurt aan een aantal startende ondernemers kantoorruimte. Het gaat op dit moment om 9 huurders, waaronder animator Michiel Hoving, Snow video en dichter/performer Sieger Geertsma. Door de korte opzegtermijn lopen deze creatieve, jonge ondernemers weinig risico. Tevens vormt Simplon één van de weinige trekkers in het gebied gedurende de avonduren. Na een faillissement of het stoppen van Simplon moet worden gezocht naar een andere bespeler of exploitant van het gebouw/podium. Het is niet zeker dat er op korte termijn een volwaardige vervanger kan worden gevonden. De gedachte om dit gebied te ontwikkelen binnen het concept van de creatieve stad zou hierdoor bemoeilijkt worden.

Financiële problemen.

Inhoudelijk ligt Simplon op koers, financieel echter niet. Hierdoor bevindt de stichting zich inmiddels in een zodanig zorgelijke financiële situatie dat alleen met een incidentele gemeentelijke bijdrage een faillissement voorkomen kan worden. Aan de slechte financiële situatie liggen de volgende oorzaken ten grondslag.

Lagere inkomsten.

Het huidige bestuur is aangesteld in het najaar van 2005. Op dat moment was de beleidsnota *Simplon Up: kwaliteit voor jongeren* net vastgesteld (25 mei 2005). Als gevolg van dit raadsbesluit moest Simplon taakstellend bezuinigen (€ 55.000,- in totaal). Bij het totstandkomen van de beleidsnota is er veel negatieve publiciteit over Simplon geweest. Dit leidde tot lage bezoekersaantallen, die pas in de loop van 2006 weer toenamen. Door slecht management was er in de eerste maanden van 2006 geen goede programmering en slaagde Simplon er nog niet in om de "eigen smoel" vorm te geven. Door de lage bezoekersaantallen waren de inkomsten uit horeca- en entreegelden tot september 2006 veel lager dan verwacht. Hoewel in de laatste vier maanden van 2006 de bezoekersaantallen weer op niveau waren en daarmee de inkomsten zijn gestegen, heeft Simplon het jaar 2006 met een exploitatietekort van € 115.000,- afgesloten. Aangezien Simplon het jaar 2005 ook al had afgesloten met een *negatief* eigen vermogen van € 93.000,- is er geen mogelijkheid het verlies van 2006 uit een reserve te compenseren.

Hogere uitgaven.

Naar aanleiding van de beleidsnota *Simplon Up* heeft Simplon in 2006 de omslag gemaakt van een professionele welzijnsorganisatie naar een poppodium op basis van de inzet van vrijwilligers. Hierdoor zijn kosten gemaakt voor de afkoop van wachtgelden

van diverse personeelsleden en daarbij ook advocaatkosten. Er waren problemen met personeel en management, waardoor de uitgaven onvoldoende bewaakt werden. Door het vertrek van Grover Pop en de Zap club werden tijdelijk hogere kosten gemaakt voor de ondersteuning van nieuwe, eigen, programmeurs. Deze reorganisatiekosten waren onvoorzien en mede oorzaak van het exploitatietekort 2006 van € 115.000,--.

Subsidieniveau.

Simplon ontvangt met ingang van 2007 jaarlijks een structurele exploitatiesubsidie van € 374.000,--. De hoogte van de subsidie is door uw raad vastgesteld in de beleidsnota *Simplon Up, kwaliteit voor jongeren* (raadsbesluit 25 mei 2005). Dit niveau is gebaseerd op de in de beleidsnota genoemde doelstellingen. Daarbij is rekening gehouden met in de nota genoemde verlaging van het subsidieniveau met € 55.000,--. Het vrij besteedbaar deel van het subsidiebedrag ligt met een bedrag van € 242.240,-- echter aanmerkelijk lager. Het verschil is het gevolg van het inhouden van de huur van het pand (eigendom van de gemeente) en de rente en aflossing van een door de gemeente in 2003 verstrekte lening voor de verbouwing van het pand. Van deze lening staat op dit moment nog een bedrag van € 874.092,-- open (stand 1 juli 2006).

Oplossingsrichting.

Wij concluderen dat stichting Simplon inhoudelijk op koers ligt en van waarde is voor de stad. Wij vinden het daarom van belang dat Simplon door kan gaan op de ingeslagen weg. De gepresenteerde begroting laat zien dat Simplon levensvatbaar is, maar dat de negatieve resultaten uit het verleden daar een belemmering voor vormen. Financiële ondersteuning is dan ook beperkt tot een incidentele bijdrage.

Begroting 2007.

De begroting 2007 laat een exploitatieresultaat zien van € 30.000,-- positief. Het bestuur onderbouwt de risicovolle begrotingsposten horeca- en entreegelden met bezoekersaantallen uit de laatste vier maanden van 2006. Deze inkomsten blijven een risico vormen, inherent aan de bedrijfsvoering van een poppodium met onvoorspelbare fluctuaties in bezoekersaantallen en horecaverkoop. Op basis van de hoogte van behaalde omzetten in het verleden, dus niet alleen de laatste vier maanden van 2006, moet rekening gehouden worden met een vermindering van het exploitatieresultaat in 2007. De inschatting is dat de bandbreedte van 0 tot € 50.000,--- loopt. Per saldo is het dus mogelijk dat in 2007 een *negatief* exploitatieresultaat van maximaal € 20.000,-- wordt behaald. Om in de toekomst de schommelingen in de exploitatie te kunnen compenseren heeft de stichting een weerstandsvermogen nodig. Op dit moment is er bij Simplon een *negatief* weerstandsvermogen van € 208.000,-- (zie bijlage).

Verder moeten in 2007 nog reorganisatiekosten worden gemaakt. De kosten hiervoor worden geraamd op totaal € 46.000,-- (afkoop wachtgeld, ondersteuning advocaat en administratiekantoor). Voor het upgraden van het verouderde financiële systeem is ca € 10.000,-- nodig. In de berekening van het bestuur is dit opgenomen als post onvoorzien. Zowel deze reorganisatiekosten als de kosten van het upgraden van het financiële systeem zijn niet verwerkt in de begroting 2007. In onze berekening van de noodzakelijke incidentele bijdrage vindt u deze bedragen terug (zie bijlage).

Wat is nodig om verder te kunnen.

De begroting 2007 toont, dat Simplon levensvatbaar is. Daarbij plaatsen we wel de kanttekening, dat door de grote afhankelijkheid van het aantal betalende bezoekers en horeca-inkomsten een financiële reserve aanwezig moet zijn. Zonder een dergelijke reserve zal de stichting in slechte tijden steeds opnieuw een beroep moeten doen op extra incidentele bijdragen van de gemeente. Wanneer Simplon jaarlijks een exploitatieresultaat van € 30.000,-- kan behalen, bouwt de stichting aan een reserve voor magere jaren.

Daarmee zijn echter de problemen uit het verleden, die hebben geleid tot een negatief eigen vermogen van € 208.000,-- op 31 december 2006, niet opgelost. Hiervoor is een incidentele gemeentelijke bijdrage van € 230.000,-- nodig. In de bijlage vindt u de onderbouwing van dit bedrag. Met deze gemeentelijke bijdrage kan het negatieve eigen vermogen grotendeels worden gecompenseerd. Wat rest is een negatief eigen vermogen van € 34.000,--. Naar verwachting kan de stichting dit de komende 2 jaar inlopen en daarna een eigen reserve opbouwen als buffer.

De taakstellende bezuiniging uit het raadsbesluit van 25 mei 2005 wordt binnen dit kader gehaald.

Faillissement.

Indien geen incidentele bijdrage wordt verleend aan stichting Simplon, dan is een faillissement onvermijdelijk. Een faillissement zal ertoe leiden dat de lening van de gemeente aan Simplon moet worden afgewaardeerd. Dit levert een direct nadeel op van bijna € 900.000,--. Het is namelijk zeer onwaarschijnlijk dat we aan een eventueel nieuwe huurder een huurprijs kunnen opleggen waarin de waarde van de interne verbouwing (waarvoor de lening is verstrekt) volledig kan worden verdisconteerd. Overigens is de marktwaarde van het pand hoger dan de boekwaarde.

Zakelijke benadering.

Pas in november 2006 werden wij door het bestuur geïnformeerd over de financiële problemen bij de stichting. Naar aanleiding van die signalen hebben wij rekening houdend met de aanbevelingen van de commissie Kouwenhoven de nodige stappen gezet. Uitgangspunt is daarbij steeds geweest de eigen verantwoordelijkheid van het bestuur. Dit past binnen de zakelijke benadering zoals die door de commissie wordt voorgestaan. In het hele proces zijn de verantwoordelijkheden tussen gemeente en bestuur duidelijk geweest.

Wat vraagt het bestuur.

Het bestuur van Simplon vraagt om een incidentele bijdrage van € 150.545,--. Bij dit bedrag is het bestuur uitgegaan van een minimale variant. Het bedrag heeft alleen betrekking op het totaal van de reorganisatiekosten. Om een goede herstart te maken is meer nodig. Wij vinden dat een sanering van de reguliere tekorten uit het verleden nodig is voor een structurele oplossing van de financiële problematiek bij de stichting. Wanneer de bijdrage wordt beperkt tot het door het bestuur gevraagde bedrag zal binnen afzienbare tijd de stichting opnieuw moeten vragen om een incidentele gemeentelijke bijdrage.

Voorstel voor ondersteuning.

Wij stellen uw raad voor, stichting Simplon te ondersteunen om het voortbestaan van dit poppodium in de stad te waarborgen.

Incidentele bijdrage.

Om niet alleen de huidige, acute, financiële problemen van de stichting op te lossen maar ook voor de toekomst een financieel gezonde organisatie te kunnen opbouwen, is in totaal een incidentele gemeentelijke bijdrage van € 230.000,-- nodig. Voor de onderbouwing verwijzen wij naar de bijlage. Daarbij behoudt Simplon een negatief eigen vermogen van € 34.000,--. Dit is ten opzichte van de huidige situatie een aanmerkelijk lager bedrag. Dit bedrag kan, uitgaande van de begroting 2007 en continuering daarvan in de daarop volgende jaren worden ingelopen. In de loop van 2009 zal Simplon naar verwachting een positief weerstandsvermogen gaan opbouwen als buffer. Wij kiezen er bewust voor om u geen voorstel te doen om het hele negatieve eigen vermogen weg te werken. De reden daarvoor is dat wij van mening zijn dat het bestuur voldoende geprikkeld moet zijn en blijven om jaarlijks een positief resultaat te behalen.

Ons voorstel komt overigens tegemoet aan de door de commissie Kouwenhoven gegeven aanbeveling om gesubsidieerde instellingen voldoende financiële ruimte geven.

Ondersteuning bedrijfsvoering.

Wij hebben vertrouwen in de toekomst van Simplon, maar we zien wel dat binnen de organisatie een aantal zaken beter geregeld moet worden. Daarom vinden wij dat aan een incidentele bijdrage randvoorwaarden moeten worden verbonden. Daarbij gaat het om de volgende punten. Het bestuur is verplicht een deskundig advies over de noodzakelijke aanpassingen in de bedrijfsvoering in te winnen. De verlening van de incidentele subsidie en de hoogte van deze subsidie laten wij afhangen van de uitkomsten van deze externe audit. Daarnaast zal het bestuur een oplossing moeten aandragen voor het huidige managementprobleem. Daarvoor zal het bestuur op zoek moeten gaan naar een interim-directeur van een vergelijkbaar ander poppodium in Nederland. Bovendien zal het bestuur van stichting Simplon ieder kwartaal een rapportage moeten leveren waaruit het exploitatieresultaat blijkt. Deze kwartaalrapportages zullen we op bestuurlijk niveau bespreken en ter kennis brengen van uw raad. Uit de rapportages moet blijken dat Simplon de in de beleidsnota *Simplon Up* gestelde doelen blijft realiseren met de beschikbare middelen. Ook moet blijken dat de stichting voldoende inkomsten genereert conform de begroting 2007, dan wel afdoende maatregelen neemt. Indien uit de kwartaalrapportages blijkt, dat Simplon de gestelde doelen niet bereikt, zullen wij ons beraden over het voortzetten van de subsidierelatie met Simplon.

Financiële paragraaf.

Binnen de reguliere middelen voor cultuurbeleid zijn in 2007 voorshands geen reguliere budgetten beschikbaar waaruit een incidentele bijdrage van deze omvang kan worden gefinancierd. Het is wel mogelijk een deel van het bedrag van € 230.000,-- - uit de cultuurmiddelen 2007 te dekken. Wij stellen daarom voor € 40.000, -- ten laste te brengen van de cultuurbegroting 2007 en € 190.000, -- te dekken uit de post concern onvoorzien 2007.

Besluiten.

Gelet op het vorenstaande, stellen wij u voor te besluiten:

- I. een bedrag van € 230.000,-- beschikbaar te stellen voor het verlenen van een incidentele subsidie van maximaal € 230.000,-- aan stichting Simplon;
- II. van dit bedrag € 190.000,-- te dekken uit de post concern onvoorzien 2007;
- III. de overige € 40.000,-- ten laste te brengen van de cultuurbegroting 2007;
- IV. de gemeentebegroting 2007 dienovereenkomstig te wijzigen.

Burgemeester en wethouders
van Groningen,

De burgemeester,

De secretaris,

J. Wallage.

H.P. Bakker.